

Bilag 1 - Kvæg

Landbrug

Afklarende spørgsmål :

1. Skotsk højlandskvæg og beregning for ammekøer
2. Hvornår kan begrebet jersey anvendes ?
3. Beregning af DE for opdræt
4. Korrektion i forbindelse med afvigende vægtgrænser vedr. tyre
5. Hvordan skelnes mellem ammekøer og malkekøer ?

1. Skotsk højlandskvæg og Dyreenhedsberegning for ammekøer

Skotsk højlandskvæg og andre typer ammekøer kan have en afvigende vægt i forhold til tungere racer. Hvordan skal antal DE beregnes ?

Ammekøer er nævnt i bilag 1 uden angivelse af race og gælder derfor for alle racer. Der vil dog blive forskel på antal DE for tyre. Alle kvier regnes som tung race. Der anvendes de i bilag 1 angivne omregningsfaktorer for kvier og tyre.

Ex.

I bilag 1 var der i 1998 angivet en omregningsfaktor for ammekøer m. opdræt kaldet 1 kødproducerende enhed. Denne var defineret som 1 ammekø + 1,02 kvie + 0,453 tyr.

I en besætning med små racer, hvor tyrene f.eks. kun bliver 250 kg i løbet af 12 måneder vil 1 KPE beregnes som $1/1,9 + 1,02/2,9 + 0,453/7,5 = 0,94$ DE.

I en besætning med store racer, hvor tyrene f.eks. bliver 450 kg i løbet af 12 måneder vil 1 KPE beregnes som $1/1,9 + 1,02/2,9 + 0,453/2,9 = 1,03$ DE

I de enkelte år skal antal DE beregnes ud fra det konkrete antal kvier og tyre.

2. Hvornår kan begrebet jersey anvendes ?

Omregningsfaktoren for jerseykøer kan kun anvendes for jerseykøer. En ko defineres som en jerseyko, hvis der er mindst 87,5 % jerseyblod. I tilfælde, hvor racen af faderen er ukendt, får kalven normalt samme racebetegnelse som koen. Man vil i relation til omregningsfaktorerne ikke kunne anvende omregningsfaktoren for jersey, hvis faderracen ikke er kendt i de to foregående generationer.

3. Beregning af dyreenheder for opdræt

Beregning af antal dyreenheder ved afvigende alderssammensætning for opdræt og stude kan give anledning til tvivl. De følgende to eksempler viser, hvordan antal dyreenheder kan beregnes. Har man en normal alderssammensætning fra 0-28 mdr. (stor race) eller 0-25 mdr (jersey) anvendes blot den alm. omregningsfaktor også selvom man har naturlige udsving i antallet af dyr i hver alder. Der skal kun beregnes for anden alderssammensætning, hvis indgangsalder eller afgangsalder på bedriften afviger væsentligt fra henholdsvis 0 og 25/28 mdr.

Eksempel 1:

En landmand har 100 årsopdræt. De deles således at dyrene er i en besætning fra fødsel til 6 måneder og i en anden fra 6 mdr. til kælvning (28 mdr). Antallet af dyr i hver gruppe er hhv. 21 og 79 (6/28 og 22/28).

0-6 mdr. : $8,87/((3 \text{ mdr.} \cdot 0,1124)+1,48) = 4,88$ årdsdyr per DE = 4,3 DE i alt ved 21 årdsdyr

6-28 mdr. : $8,87/((17 \text{ mdr.} \cdot 0,1124)+1,48) = 2,62$ årdsdyr per DE = 30,2 DE i alt ved 79 årdsdyr

Eksempel 2:

En landmand køber 50 kviekalve (tung race) ved 3-månedersalderen den 1. marts. Han sælger dem videre 7 måneder senere. Antallet af foderdage er $7 \cdot 30 \cdot 50 = 10500$. Antallet af årsopdræt er $10500/365 = 29$.

29 årdsdyr á $8,87/((6,5 \text{ mdr.} \cdot 0,1124)+1,48) = 29$ årdsdyr á 4,01 årdsdyr per DE = 7,2 DE i alt.

4. Korrektion i forbindelse med afvigende vægtgrænser vedr. tyre

Ifølge Bilag 1 er der defineret en omregningsfaktor for tyre indtil 250 kg, 350 kg og 450.

Desuden er det defineret, at der skal korrigeres ved afvigende vægt således at der går 1600 kg tilvækst per DE indtil 6 mdr. og 1000 kg tilvækst fra 6 mdr. til slagtning.

Da korrektionen skal dække over flere typer produktioner (stor race, jersey samt flere vægtklasser) kan korrektionen ikke være korrekt i alle tilfælde. Der er derfor grænser for hvor afvigende produktionen kan være før antallet af DE ikke mere kan beregnes ved at anvende omregningsfaktoren og fratrage korrektionen.

Beregning af DE ud fra de i bilaget anførte korrektioner :

Da forskellen mellem vægtgrænserne er 100 kg kan der maksimalt korrigeres for max. 50 kg tilvækst både i perioden før og efter 6 måneder. Der findes 2 korrektionsmetoder. Én ved afvigende slagtevægt på 1000 kg tilvækst per DE anvendt før 6 mdr. og én ved afvigende indgangsvægt på 1600 kg. tilvækst per DE anvendt før 6 mdr. Der må derfor max. korrigeres for 50 kg. afvigelse ved hver korrektionsmetode. Overstiger afvigelsen de 50 kg. enten i perioden før 6 mdr. eller efter skal beregnes på anden måde.

Eksempel. 100 jersey tyre

Normalproduktion fra 22-350 kg. svarer til 22,7 DE

En produktion på 22-300 kg. svarer derfor til $22,7 - 100 \cdot 50 / 1000 = 17,7$ DE

En produktion på 72-350 kg. svarer derfor til $22,7 - 100 \cdot 50 / 1600 = 19,6$ DE

En produktion på 72-300 kg. svarer derfor til $22,7 - 100 \cdot 50 / 1000 - 100 \cdot 50 / 1600 = 14,6$ DE

En produktion på 22-299 kg tager udgangspunkt i omregningsfaktoren til 250 kg.

Normalproduktion på 22-250 kg svarer til 13,3 DE

Dertil skal tillægges $(299-250) \cdot 100 / 1000 = 4,9$ DE i alt 18,2 DE

Dyreenhedsberegningen kan også beregnes for perioden op til 6 mdr. og efter 6 mdr. separat. Ifølge Plantedirektoratets regler om kvælstofnormer for husdyrgødning opdeles tyreproduktionen på lignende måde i produktionen før og efter 6 måneder. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at fastlægge omregningsfaktorer for hver delproduktion :

--

	Antal enheder til 1 DE (0-6 mdr)	Antal enheder til 1 DE (6-slagt)
Jersey (22-250 kg)	16,13	14,02
Jersey (22-350 kg)	16,13	6,05
Jersey (22-450 kg)	16,13	3,54
Tung race (40-250 kg)	8,83	49,79
Tung race (40-350 kg)	8,83	8,77
Tung race (40-450 kg)	8,83	4,32

(Jersey har normalt 22-350 kg. $100/4,4 = 22,727$ DE for hele perioden til 350 kg.

Tages udgangspunkt i korrektionen kan produktionen beregnes til :

22-145 kg : $123 \text{ kg} * 100 \text{ tyre} / 1600 = 7,688$ DE og 145-350 kg : $205 \text{ kg} * 100 \text{ tyre} / 1000 = 20,500$ DE

Hvor stor en del produceres før 6 mdr. (145 kg) ? $7,688 / (7,688 + 20,5) = 27,27 \%$

Produktion er derfor 6,199 DE før 6 mdr. og 16,528 DE efter 6 mdr. hvilket svarer til henholdsvis 16,13 per DE og 6,05 per DE)

Hvis f.eks. jersey produceres fra 22-230 kg kan man fastlægge andre omregningsfaktorer for hver delproduktion på lignende måde med udgangspunkt i omregningsfaktoren op til 250 kg på 7,5 enheder per DE.

Den anvist metode kan give anledning til negative dyreenheder for tung race i produktionsintervallet 220-229 kg. Disse skal betragtes som en korrektion af de småkalve indtil 220 kg som i dette tilfælde vil være anført lidt for højt, og skal derfor anføres som negative.

Ex. 100 tyre 40-228 kg. (tung race)

I hele intervallet (40-250 kg) beregnes produktionen som $100/7,5 = 13,33$ DE. Det skal korrigeres med 22 kg således antal DE er : $13,33 - 22*100/1000 = 11,13$ DE

Disse kan også være opdelt i perioden før og efter 6 måneder :

Før 6 mdr. (40-220 kg) = $100 / 8,83 = 11,33$ DE

Produktionen fra 220 - 228 kg beregnes som $100/49,79 = 2,01$ DE - $22*100/1000 = -0,19$ DE

Beregning af DE, hvis tyreproduktionen afviger for meget til at den i bilag 1 anførte metode kan anvendes

Hvis afvigelsen er større end 50 kg beregnes antal producerede tyre per DE i stedet ud fra følgende formel i det produktionsinterval, der overskrides :

Antal prod. tyre per DE : Stor race : $5638/(0,00605*(AFGV^2 - IND^2) + 1,825*(AFGV - IND))$, Jersey : $7091/(0,00676*(AFGV^2 - IND^2) + 2,308*(AFGV - IND))$

Hvis 100 jerseytyre produceres fra 73-350 kg :

Fra 145 kg - 350 kg. beregnes DE normalt : $100 / 6,05 = 16,53$ DE

Fra 22- 145 kg afviger produktionen med mere end 50 kg =>

Antal producerede tyre per DE : $7091 / ((0,00676*(145^2 - 73^2)) + (2,308 * (145 - 73))) = 26,04$ prod. dyr/DE = 3,84 DE

I alt $16,53 + 3,84$ DE = 20,36 DE

5. Hvordan skelnes mellem ammekøer og malkekøer ?

På ejendomme, hvor mælkekvoten sælges ophører mælkeproduktionen og de

resterende køer anvendes i stedet på samme måde som ammekøer.

Det er brugen af dyret der afgør, hvorvidt omregningsfaktoren for malkekøer eller ammekøer skal anvendes. I det nævnte eksempel anvendes omregningsfaktor for malkekøer indtil mælkeproduktionen ophører herefter anvendes omregningsfaktoren for ammekøer. Det er dermed ikke racen der er afgørende.

Kontakt

Miljøstyrelsen

Strandgade 29

1401 København K

Tlf.: 72 54 40 00

E-mail: mst@mst.dk

CVR: 25798376

EAN: 5798000863002

EAN(tilskud):5798000863019